

Kinderopvang Fienelien

natuurlijk goed!

Pedagogisch beleidsplan

Versie: 2021

Locaties:

De Sillestraat 11
2593 TS Den Haag

Bezuidenhoutseweg 125a
2593 AE Den Haag

Venestraat 119
2266 AZ Leidschendam

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Doelstelling	4
Deel 1 Pedagogisch handelen	5
1.1 Emotionele veiligheid	5
1.2 Sociale competenties	6
1.3 Persoonlijke competenties	7
- De cognitieve ontwikkeling	7
- De emotionele ontwikkeling	8
- De motorische ontwikkeling	8
1.4 Overdracht van waarden en normen	9
1.5 Ontwikkeling van het kind	
Deel 2 Pedagogisch werkplan	11
2.1 Wennen	11
2.2 Dagindeling	11
2.3 Eten	12
2.4 Activiteiten	13
2.5 Slapen	13
2.6 Omgaan met zindelijkheid	13
2.7 Hygiëne	14
2.8 Festiviteiten	14
2.9 Gezellig samen zijn	14
2.10 Ziekten	15
2.11 Pedagogische beleidsmedewerker/coach (PBM'er)	16
2.12 Pedagogische ondersteuning	17
Deel 3 De randvoorwaarden	18
3.1.1 Het personeelsbeleid	18
3.1.2 2 vaste gezichten voor 0 jarigen	18
3.2.1 Pauzes en afwijken beroepskracht-kind ratio	18
3.3 Het plaatsingsbeleid	18
3.3.1 Niet ingeënte kinderen	18
3.4 De groepsindeling	18
3.5.1 Stamgroep	19
3.5.2 Mentorschap	
3.6 Extra opvang/dag ruilen	19
3.6.1 Ziekte-dagen ruilen	19
3.7 De inrichting van de groepsruimten	19
Deel 4 De bijlagen	20
4.1 Huisregels	20
4.2 Bereikbaarheid	21
4.3 Prijsoverzicht	22
4.4 Extra informatie	22
4.5 Traktatiebeleid	23
4.6 Voedingsbeleid	24
Inschrijfformulier	25

Inleiding

Mijn naam is José en ik ben moeder van vijf kinderen (2000, 2003, 2007 en 2016 en 2018) en al 24 jaar werkzaam in de kinderopvang. Na mijn HBO studie Pedagogiek ben ik eerst een aantal jaar werkzaam geweest als gastouder, waarna ik in 2008 mijn eerste kinderdagverblijf heb geopend. Inmiddels zijn er 2 vestigingen van Kinderopvang Binnen ste Buiten en komt er nu een klein zusje bij: Kinderopvang Fienelien B.V.

Kinderen en voeding zijn mijn grootste hobby's. Ik hou van de natuur en van natuurlijke materialen. Ik heb grote affiniteit met de antroposofie. Bij Kinderopvang Fienelien zullen zodoende aspecten van de antroposofie terug te vinden zijn.

Fienelien is een kleinschalig kinderdagverblijf met ruimte voor 12 kinderen per dag op locaties aan De Sillestraat en de Venestraat en tot 16 kinderen per dag op de locatie aan de Bezuidenhoutseweg. Het is een verticale groep waarbij kinderen van 0-4 jaar bij elkaar op de groep zitten.

Er is plek voor maximaal 2 à 3 kindjes tot 1 jaar. Dit is een bewuste keuze. Baby's hebben veel warmte, liefde en geborgenheid nodig. Wij willen dit ruimschoots kunnen bieden. Als een baby er behoefte aan heeft kunnen wij het ook dragen in een draagdoek. Daarnaast willen wij genoeg aandacht en tijd over hebben voor de andere kinderen.

Kinderopvang Fienelien levert, als deeltijdopvoeder, een bijdrage aan de opvoeding van uw kind(eren). Zij worden op een speelse en natuurlijke manier bewust gemaakt van de noodzaak om respect te hebben voor zichzelf, anderen en de omgeving.

Door een veilige, gezellige en warme omgeving te creëren zullen kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Om ouders/verzorgers, medewerkers van Kinderopvang Fienelien en derden inzicht te geven in de werkwijze van onze organisatie en waar wij voor staan, is het Pedagogisch Beleidsplan ontwikkeld. Het omgaan met kinderen noodzaakt alle betrokkenen bij Kinderopvang Fienelien het beleid steeds kritisch te volgen en waar nodig aan te passen aan ontwikkelingen zodat de continuïteit en kwaliteit binnen Kinderopvang Fienelien gewaarborgd blijft.

Ik hoop u, met dit pedagogisch beleidsplan, een duidelijk beeld geschetst te hebben van de dagelijkse gang van zaken binnen Kinderopvang Fienelien. En wens u veel plezier bij het lezen toe.

José Koellin-Koppers
Directeur

Doelstelling Kinderopvang Fienelien

De doelstelling van Kinderopvang Fienelien is;

"Het scheppen van een huiselijke, harmonieuze omgeving waar de kinderen zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn, zodat ze zich vanuit deze veilige basis kunnen ontwikkelen tot zelfstandige, sociale mensen met zelfvertrouwen en verantwoordelijkheidsgevoel en respect voor zichzelf en voor anderen. Dit in goed overleg met de ouders/verzorgers."

Deel 1 Pedagogisch beleidsplan

Het pedagogisch beleidsplan is aangepast naar aanleiding van het Akkoord Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK).

Fienelien biedt verantwoorde kinderopvang, waaronder wordt verstaan: het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen, het bevorderen van de persoonlijke en sociale competentie van kinderen en de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

Fienelien draagt zorg voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase (baby, dreumes, peuter) waarin kinderen zich bevinden:

- a. Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- b. Kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c. Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en
- d. Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

In het Pedagogisch werkplan wordt de indeling van het kinderdagverblijf beschreven en de dagindeling.

1.1 Emotionele Veiligheid

Ieder kind wordt geboren als een individu, met in zich een eigen temperament en persoonlijke kwaliteiten. Deze kwaliteiten kan hij/zij tot ontplooiing laten komen mits daar de ruimte en optimale voorwaarden voor geschapen worden.

Kinderopvang Fienelien reikt kinderen de handvatten om deze ontplooiing van hun innerlijke potentie zo goed mogelijk tot uiting te laten komen. Dit betekent dat het belang van het kind nooit uit het oog verloren zal worden. We zullen ons inleven in het kind en zijn belevingswereld. We zullen alert zijn op de initiatieven die het kind neemt ten aanzien van de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen en zullen er op een adequate manier op reageren. En bovenal zullen wij het kind ondersteunen in zijn gevoelens en emoties en door middel van onze houding laten blijken dat we het kind serieus nemen en dat het er mag zijn.

De basisvoorwaarde voor een kind om zich zo goed mogelijk in eigen tempo te ontwikkelen, is het creëren van een sfeer van veiligheid en vertrouwen. Als volwassene sluiten we aan bij de ontwikkelingsfase waarin en het niveau waarop het kind zich bevindt. Op deze manier krijgt het kind zelfvertrouwen om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen, de wereld om hem heen steeds beter te begrijpen, en zich verder te ontwikkelen, zowel zelfstandig als in samenwerking met anderen. Om voor het kind een veilige en vertrouwde omgeving te creëren zijn bij Kinderopvang Fienelien twee dingen van belang;

1. Een liefdevolle en respectvolle houding van de groepsleiding
2. Het aanbrengen van structuur in de dag en de aangeboden activiteiten

De kwaliteit van Kinderopvang Fienelien wordt niet alleen bepaald door vakkennis, maar vooral door de mate waarin wij weten aan te sluiten op wat kinderen en ouders vragen. Dit kunnen de pedagogisch medewerkers alleen bereiken in persoonlijke contacten met het kind als mede met de ouders. Door daarin goed te luisteren en te kijken naar de signalen die ze uitzenden. Er dient bij de

pedagogisch medewerkers een basishouding te zijn waaruit liefde, aandacht en zorg blijkt. Respect tonen en responsiviteit zijn twee belangrijke punten. Kinderen worden door vaste pedagogisch medewerksters verzorgd, zo kan het kind een band met hen aangaan en voelt het zich vertrouwd zichzelf te laten zien.

Voorts vormt een positieve reactie, op dingen die gebeuren in de groep of op individuele initiatieven, de basis van ons handelen. Kinderen leren meer door het ervaren van goede resultaten, minder van verbieden en corrigeren. Natuurlijk moet er wel eens wat verboden worden, kinderen hebben ook behoefte aan duidelijkheid en grenzen, maar we proberen vooral de dingen die goed gaan te benadrukken.

Een tweede voorwaarde voor het scheppen van een veilige en vertrouwde omgeving is het aanbrenge van structuur in de dag en de aangeboden activiteiten. Door het kind hier duidelijkheid in te geven, weet het waar het aan toe is, en maken wij zijn omgeving herkenbaar en voorspelbaar. Dit draagt bij aan een gevoel van veiligheid.

Voordat het kindje voor de eerste keer komt heeft de pedagogisch medewerksters met de ouders een intake gesprek. Hierin wordt onder andere verteld welke activiteiten er met de kinderen worden ondernomen, hoe de dagindeling eruit ziet, hoe het slaap- en eetritueel verloopt, maar ook praktische informatie zoals wat er gebeurt als een kindje koorts krijgt of een ouder te laat is met ophalen. Ook wordt er gevraagd hoe het thuis gaat en of ouders bijvoorbeeld zelf al bepaalde rituelen hebben opgebouwd. We proberen vooral in de beginfase thuis en op de kinderopvang zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Zodoende zal het kind zich sneller vertrouwd voelen en sneller zijn eigen plekje vinden. De pedagogisch medewerksters geven het nieuwe kindje extra veel aandacht en proberen zoveel mogelijk geborgenheid te geven door het kindje lekker op schoot te nemen en goed te kijken en te luisteren naar de specifieke behoeftes van het kindje en daar adequaat op in te spelen. Kinderen zijn, mits ze zich veilig, vertrouwd en gehoord voelen, heel flexibel en vaak snel gewend. Vaak gaan ze al snel op in de activiteiten van de dag.

1.2 Sociale competenties

We hebben een verticale groepsindeling, wat betekent dat er kinderen van 6 weken tot 4 jaar bij elkaar in de groep zitten. Op deze manier ervaren kinderen zichzelf steeds in een andere positie (jongste-middelste-oudste) dat is ons inziens goed voor de ontwikkeling. Er wordt wel op gelet dat er een aantal kinderen van ongeveer dezelfde leeftijd bij elkaar in de groep zitten (voor zover mogelijk) zodat er ook met leeftijdgenootjes gespeeld kan worden en vaak zijn vriendschappen dan al snel gesloten. Zelfs op jonge leeftijd maken kinderen op de kinderopvang al echte vriendjes en vriendinnetjes. Ze willen dan bijvoorbeeld graag naast elkaar aan tafel zitten, of spelen graag samen. Wij vinden deze vriendschappen erg leuk en proberen ze dan ook te koesteren. Maar tegelijkertijd geven wij de boodschap mee dat "elk kind er mag zijn en erbij hoort". En het ook leuk is wat met de andere kinderen te ondernemen.

Binnen kunnen de kinderen zelf kiezen waar ze mee willen spelen. De één vindt puzzeltjes maken aan de tafel erg leuk, terwijl de ander liever met de auto's op de grond speelt en weer een ander zich een echte poppenmoeder of vader waant in de poppenhoek. In de ruimte zijn verschillende hoekjes gemaakt, zodat er voor ieder kind wat wils is. Van poppenhoek tot bouwhoek. Puzzels maken de kinderen aan de grote tafel. Zo is er gelegenheid voor de kinderen om samen te spelen evenals iets individueels te ondernemen.

We proberen de kinderen te leren hun eigen grens aan te geven en voor zichzelf op te komen als ze ondergesneeuwd dreigen te worden door mondigere kinderen. De pedagogisch medewerkers geven in eerste instantie het goede voorbeeld. Verder benoemen zij het gedrag van de kinderen om zo het inlevingsvermogen te stimuleren en sturen bij waar nodig is. Wanneer er bijvoorbeeld 2 kindjes ruzie maken om een pop kan er door de pedagogisch medewerkers benoemd worden wat ze ziet gebeuren. "Jullie willen alle 2 graag met die pop spelen en maken daar nu ruzie om" Als de kinderen al wat groter zijn kunnen ze soms zelf al een oplossing bedenken als de pedagogisch medewerker vraagt hoe we dat nu het best op kunnen lossen. Er wordt dan bijvoorbeeld gezocht naar nog een pop. Zelf bedachte oplossingen werken vaak het best en stimuleren het zelfvertrouwen van kinderen. Als de ruzie te heftig is of de kinderen te klein voor het bedenken van een oplossing, dan helpt de pedagogisch medewerker mee. Dat kan er als volgt uitzien: "Ik zie dat jullie alle twee met dezelfde pop willen spelen en boos op elkaar zijn. Wie gaat er met mij mee een andere pop zoeken? Zodat we weer verder kunnen spelen."

Tijdens de rustige momenten, bijvoorbeeld als we aan de tafel zitten, komen er bij de kinderen hele gesprekken los. We letten er dan op of iedereen die iets wil vertellen daar ook de kans voor

krijgt, en leren de kinderen naar elkaar te luisteren. Verlegen kinderen proberen we door wat vragen te stellen bij het gesprek te betrekken.

We proberen het "samen spelen samen delen" te bevorderen door gezamenlijke o te ondernemen zoals met zijn allen naar de speeltuin of naar buiten te gaan. Maar ook doen wij activiteiten met maar een paar kinderen tegelijk of met 1 kindje. Zoals verven, naar de bakker of een puzzeltje maken. Het is ook fijn je even speciaal te voelen. De ene keer kiezen we een groepje kinderen uit dat veel met elkaar speelt, een andere keer juist een groepje dat wat minder met elkaar speelt. Zo beleven ze samen een 'avontuur' wat hun weer bindt.

Onder andere de volgende vaardigheden hebben onze aandacht:

1. Leren samen te spelen en te delen
2. Leren elkaar te helpen
3. Leren luisteren naar elkaar
4. Leren dat ieder mens anders is en zich in zijn eigen tempo ontwikkeld
5. Leren op te ruimen en zuinig te zijn op eigen spullen en die van anderen
6. Als kinderen ruzie maken of elkaar pijn doen, het samen uitpraten en weer goed maken
7. Respect hebben voor elkaar, maar ook voor jezelf durven opkomen
8. Bepaalde grenzen en sociale regels leren in verschillende situaties, ze accepteren en nakomen
9. Leren banden op bouwen met kinderen en volwassenen.

1.3 Persoonlijke competenties

De persoonlijke competenties zijn onderverdeeld in de cognitieve ontwikkeling, de emotionele ontwikkeling, de motorische ontwikkeling en de creatieve ontwikkeling.

De cognitieve ontwikkeling

Ieder kind ontwikkeld zich in zijn eigen tempo, op zijn eigen manier en niveau. Uitgaande van de mogelijkheden van elk individueel kind worden spel materiaal en activiteiten aangeboden die een beroep doen op de cognitieve ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk de kinderen de mogelijkheid te bieden zelf hun omgeving te exploreren en de mogelijkheden van diverse materialen te ontdekken. In de kasten staat het speelgoed op "pak-hoogte". De kinderen mogen zelf hun speelgoed uitkiezen, en kunnen hier dan op de grond, of aan een tafel mee spelen.

Er is ook speelgoed waar de kinderen niet bij kunnen, hier mag alleen onder begeleiding mee gespeeld worden, zoals klei en kralen. De kinderen zijn ook vaak in een van de speelhoeken te vinden. En bakken zij taarten in de keuken, of doen ze een baby(pop) in bad. Als ze moe zijn van al het spelen kruipen ze tegen ons aan en lezen we een boekje voor op het kleed.

De ene keer spelen we spelletjes samen met de kinderen, zoals bijvoorbeeld zakdoekje leggen. Een andere keer maken zij individueel een puzzel, spelen ze met de blokken, de poppen of 'lezen' ze een boekje. We hebben verschillende moeilijkheidsgraden in de puzzeltjes en spelletjes, en helpen de kinderen steeds weer wat nieuws te ontdekken. De jongste kinderen bieden wij een puzzel aan die bestaat uit losse, enkele figuren. Als ze ouder worden kunnen ze ook puzzels maken die uit meerdere stukjes bestaan die in elkaar passen.

Eigenlijk stimuleren we de cognitieve ontwikkeling van kinderen spelenderwijs de hele dag door. 's Ochtends gaan we bijvoorbeeld alle namen af en tellen we met zijn allen hoeveel kinderen er die dag zijn. Als we fruit gaan eten mogen er een paar kinderen helpen met tellen hoeveel stuks fruit 2 appels 1 banaan en 1 peer bij elkaar zijn. Als we muziek maken benoemen we de instrumenten en als we buiten wandelen vragen we wat het is dat we om ons heen zien. Maar de kinderen leren ook wachten op hun beurt, bijvoorbeeld als iedereen tegelijk wil vertellen over wat ze in het weekend hebben meegemaakt.

De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij wat het kind al kan. Van daaruit proberen ze het kind te begeleiden en stimuleren in de ontwikkeling. Ze blijven in de buurt om complimentjes te geven of een puzzelstukje net wat voordeliger neer te leggen en het kind het zelfvertrouwen te geven te durven groeien. Zo zal het kind zijn eigen grenzen blijven verleggen en ervaren dat het

goed bezig is. En dat het niet erg is als het een keertje niet lukt, want dan is er vast iemand in de buurt om te helpen tot het die keer daarop wel lukt.

Emotionele ontwikkeling

Belangrijk bij de emotionele ontwikkeling is de mate waarin kinderen zich kunnen hechten. Onder hechten verstaan wij een relatief duurzame affectieve relatie tussen een kind en een of meer specifieke personen met wie het regelmatig interacteert (gebaseerd op Yzendoorn). Rond de 7 maanden is er een hechting aan een vaste verzorger, meestal zien we dan ook een periode van eenkennigheid optreden. Als kinderen veilig gehecht zijn aan ouders en de pedagogisch medewerkers, durven zij oa zelf op onderzoek uit te gaan, zij hebben het vertrouwen dat de verzorgers weer terugkomen.

Om veilig te kunnen hechten, is het van belang dat er vaste pedagogisch medewerksters op een groep zijn. Die pedagogisch medewerksters zullen gevoelig zijn voor de individuele behoeften van een kind.

Wij vinden het belangrijk dat een kind zijn emoties kan uiten. Daarom proberen wij op de groep een sfeer te scheppen van veiligheid en geborgenheid en leren de kinderen respect te hebben voor elkaars gevoelens. Door erover te praten proberen we de emotie van het kind een plek te geven. De wat oudere kinderen stimuleren wij hun emoties te verwoorden. We proberen er bijvoorbeeld achter te komen waarom een kind boos of verdrietig is en zoeken dan samen naar een oplossing. Soms zal het kind het willen uitpraten, een andere keer wil het gewoon zijn boosheid uiten, even alleen zijn, of juist persoonlijke aandacht. Ons uitgangspunt is dat we per moment en per kind bekijken hoe we op een goede wijze op de emoties van het kind kunnen reageren.

Motorische ontwikkeling

Grove motoriek

Gedurende het eerste levensjaar ontwikkelt het kind zich zeer snel en is de motorische ontwikkeling van maand tot maand te volgen. Het kind beschikt nog vrijwel uitsluitend over een grove motoriek. Deze bestaat onder andere uit zwaaien, zitten, kruipen en staan. De pedagogisch medewerksters stimuleren de motorische ontwikkeling met name door het aanbod van divers, op het kind afgestemd, spel materiaal. Zoals een rammelaar, een bal, een piepbeest, een pittenzakje etc. En een veilige plek om zich te ontwikkelen. Om ongestoord te kunnen oefenen met draaien en zitten, kruipen, staan en uiteindelijk lopen. Ook het op de buik laten oefenen onder toezicht van een pedagogisch medewerker behoort tot het aanbod.

Ook wordt er tijdens zang en dansspelletjes en tijdens het buiten spelen aandacht besteed aan de grove motoriek.

Gedurende het tweede levensjaar kan het kind steeds meer. Hij/zij gaat leren lopen, klimmen, etc. Op onze locaties hebben we verschillende loopkarren voor de kinderen om achter te lopen en ook wobbels of kisten om op en in te klimmen. Ook zijn er ballen en pittenzakjes aanwezig om gooi spelletjes mee te doen.

Tussen de leeftijd van 2 en 3 jaar blijven we de grove motoriek stimuleren. Zo zullen we regelmatig dansen op muziek, naar de speeltuin gaan, buiten met de bal spelen en fietsen op de driewieler of loopfiets. Ook helpen met opruimen stimuleert de motoriek, sjouwen van de materialen en op de goede plek opbergen.

In de leeftijd van 3-4 jaar laten we kinderen steeds meer zelfstandig in hogere klimtoestellen klimmen en hebben ze behoefte aan meer beweging. In de middag gaan we vaak met de grote kinderen extra naar buiten in de tuin om aan deze behoefte tegemoet te komen.

Fijne motoriek

De fijne motoriek bestaat uit kleine bewegingen die je met je handen en vingers maakt. De fijne motoriek stimuleer je bij een baby anders dan bij een peuter.

In het eerste jaar zijn het met name de bewegingen als de handjes open- en dichtknijpen en de speeltjes vastpakken in de palmaire greep (dwz met de gehele hand) de basis van de ontwikkeling van de fijne motoriek. Ook het volgen van bv een knikker of balletje wat je voor de baby langs laat gaan hoort bij de fijne motoriek. Aan het einde van het eerste jaar kunnen de kinderen een balletje oid in een pincet greep vast pakken.

Tussen het 1e en het 2e jaar stimuleren we de fijne motoriek door met de kinderen torens te bouwen, makkelijke puzzels te maken en af en toe met ze te krijten. Als ze bijna 2 jaar zijn laten we ze ook zelf proberen hun broek of sokken uit te trekken. Ook zelf een boekje leren omslaan behoort tot het oefenen met de fijne motoriek, Ook gaan ze meehelpen met het bakken van brood om zo hun fijne motoriek te stimuleren. Het bestek gaat tijdens het eten een steeds belangrijkere rol innemen en ook het drinken uit een normale beker wordt meer gewoonte dan uitzondering. Eind van de dag hebben we vaak nog een moment om even iets te kleins te eten voordat de kinderen worden opgehaald. Bij rozijnen en soort gelijk formaat eten stimuleert dit ook weer hun fijne motoriek wanneer ze deze rozijnen een voor een van de tafel moeten pakken en in hun mond moeten stoppen.

Tussen het 2e en 3e jaar stimuleren wij de fijne motoriek door puzzels aan te bieden met kleinere stukjes, ook gaan ze steeds hogere torens bouwen en kunnen ze bij boeken de bladzijdes steeds verfijnder zelf omslaan. Ze mogen meehelpen met het snijden van bijvoorbeeld een banaan of een paprika en laten we ze steeds meer zelf hun kleding uit of aan proberen te doen. Ook het helpen met afdrogen van bekertjes en bestek helpt met hun fijne motoriek. Ook mogen zij met kwasten, handen, krijt of potloden oefenen om zelf te kleuren/verven. Wij hebben ook altijd bijenwas op de locaties, dit is ook een goede oefening voor de fijne motoriek, wij beginnen hiermee als de kinderen hier ook echt interesse in hebben.

Als ze drie jaar zijn verwachten we steeds meer dat ze zichzelf uit en aan kunnen kleden. Ook het aantrekken van schoenen laten we ze eerst zelf proberen en waar nodig helpen we ze. Nog steeds ontwikkelen ze de fijne motoriek door te bouwen, de torens worden steeds hoger. Ook bieden wij potloden, krijt of ander schrijfmateriaal aan om de fijne motoriek te ontwikkelen. Zij zullen gedurende hun derde jaar de potlood steeds beter vastpakken in een pengreep. Meestal zie je op het papier steeds verfijndere tekeningen, zoals poppetjes en echt de vormen. Ook mogen de kinderen wanneer zij eraan toe zijn oefenen met een schaar.

1.4 Overdracht van normen en waarden

Om de kinderen bepaalde normen en waarden mee te geven die in onze samenleving belangrijk worden gevonden, is het ten eerste belangrijk zelf als pedagogisch medewerkster het goede voorbeeld te geven. Kinderen leren op jonge leeftijd vooral door het in zich opnemen van wat er in de wereld om hen heen gebeurt. Pedagogisch medewerkers zijn zich erg bewust van hun voorbeeldfunctie, en naast dat zij letten op hun tafelmanieren en omgangsvormen, staat voorop het kind en collega's te behandelen zoals je zelf het liefst ook behandeld zou willen worden. Normen en waarden die wij belangrijk vinden zijn onder andere: niet vloeken, vragen als je iets wilt hebben, opruimen na het spelen, tafelmanieren (met een vorkje eten, met de mond dicht eten, niet met volle mond praten, aan tafel blijven zitten), lief zijn voor elkaar, je excuses aanbieden of een handje geven om het weer goed te maken als er iets vervelends is gebeurd.

We proberen de kinderen zoveel mogelijk op een positieve manier te benaderen. Complimentjes blijven beter hangen dan straf en ieder kind wil graag geliefd zijn. Als ze rustig aan het spelen zijn zeggen we regelmatig hoe fijn we dat vinden. Als ze een moeilijke puzzel maken, hoe knap ze zijn, en als ze samen delen hoe lief ze voor de ander zijn en hoe leuk het is dat je nu samen kunt genieten.

Natuurlijk gebeuren er ook weleens dingen die minder fijn zijn. Bijvoorbeeld als er speelgoed wordt afgepakt, of iemand niet mee mag doen met een spelletje. Dan geeft de pedagogisch medewerkster aan dat ze dat gedrag niet leuk vindt, omdat het iemand anders pijn doet of niet aardig is. Een ouder kind zal ze proberen zelf onder woorden te laten brengen wat er gebeurd is en waarom dat niet kan. Vaak is dat voldoende. Een enkele keer kiezen wij ervoor om een kind uit de situatie te halen (bijvoorbeeld bij het pijn doen van een ander kind). We gaan dan even met het kind apart zitten en praten over het voorval.

Bij Fienelien vieren we jaarfeesten zoals Kerst, Pasen en Sinterklaas, maar ook St.Jan, Maria Lichtmis en St.Maarten en beleven we de seizoenen binnen op de groep en buiten. Aan de hand van de seizoenen worden de seizoentafels ingericht en zullen de kinderen hier actief aan meedoen door erover te praten of dat zij daar zelf wat bij ogen zetten. Bij ieder jaarfeest brengen we de groep in sfeer die het feest met zich meebrengt, zoals bij Pasen paastakken neerzetten en maken we een Palmpasen stok. Ook zingen wij liedjes en vertellen we verhalen die passen bij het seizoen of het jaarfeest.

Nog een voorbeeld om een thema tastbaar te maken voor de kinderen is dat we bv tijdens het thema lente de kinderboerderij bezoeken, lammetjes kleuren of narcissen plakken. Aan de hand

van de zintuigen werken we de thema's verder uit, en zorgen we dat elk zintuig ruimschoots aan bod komt.

1.5 Volgen van de ontwikkeling van het kind

Tijdens het werken met kinderen zijn wij uiteraard ook bezig met de ontwikkeling van kinderen. Om alle kinderen optimaal te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling is het noodzakelijk om vaste observatiemomenten uit te voeren. Op alle locaties vinden deze observatie momenten rond het verjaardag van het kind plaats.

Ieder kind heeft een eigen mentor op de groep, dit is een pedagogisch medewerkster die het kind de meeste dagen van de week ziet. De ouders zijn op de hoogte wie de mentor is van hun kind. De mentor observeert elk kind en bespreekt de belangrijkste bevindingen met haar collega's en locatiemanager tijdens een of meerdere teamoverleg(gen). Deze bevindingen worden in een persoonlijk verhaal geschreven. Eventuele belangrijke punten uit voorgaande observatie(s) zullen worden meegenomen in de nieuwste observatie. Dit om de voortgang van het kind goed te kunnen zien. Omdat wij werken vanuit de individuele ontwikkeling van het kind, zullen wij vooral blijven kijken of het kind vooruit gaat en niet zozeer wat het niet kan.

Deze observaties worden tijdens een 10-minuten gesprek voorgelezen aan de ouders/verzorgers. Bij dit verhaal wordt tevens een passend (antroposofisch) gedicht geschreven en een persoonlijke (antroposofische) tekening gemaakt.

Mochten er tussen het jaar door toch al eerder bepaalde zorgen zijn op het gebied van ontwikkeling dan bespreken we dit tijdens vergaderingen met het team en hebben wij nauw contact met de ouders hier over. Ook zullen wij kijken wat er binnen onze mogelijkheden valt om het kind en de ouders te ondersteunen op de locatie. Tijdens dit gesprek worden eventuele actiepunten in kaart gebracht. Indien de situatie externe hulp vereist, zullen wij ouders doorverwijzen naar een instantie die hen verder kan begeleiden, zoals CB, Veilig thuis, JGZ. Desgewenst kunnen wij ook onze pedagoog om hulp vragen (zie paraaf 2.11).

Wanneer een kind naar school gaat, kunnen wij op verzoek van school/ouders een overdrachtsformulier (vanuit school) invullen of kopieën meegeven van onze jaarlijkse observaties. Overdracht naar basisschool kunnen wij doen op verzoek van school/ouders, wij hebben hiervoor een formulier waarop de ouder aangeeft of wij contact met de school leggen of dat de ouder dit zelf zal doen. Ook kunnen de ouders hierop aangeven welke gegevens naar school mogen en welke niet, tevens zullen wij als het kind bij ons weg gaat de observaties aan de ouders meegeven en de rest wat wij hier hebben zullen wij vernietigen conform de regels privacy op de persoonsgegevens. Mochten kinderen ook naar een naschoolse opvang gaan (BSO/NSO) dan hebben wij daarvoor ook een overdrachtsformulier.

Dit alles gebeurt enkel met toestemming van de ouders. Wanneer zij geen toestemming aan ons geven, verzoeken wij hen persoonlijk zorg te dragen voor een overdracht naar de nieuwe leeromgeving van het kind.

Deel 2   Het werkplan

2.1 Wennen

Als een kind voor de eerste keer bij ons komt mag het eerst komen wennen. Daarvoor hebben wij een wenschema:

1e dag: van 9.00 tot 12.00/12.30 uur
2e dag: op de normale tijd brengen en uiterlijk om 16.30 uur weer ophalen.

Wij hebben gemerkt dat dit schema over het algemeen prima werkt. Toch is er een verschil tussen het ene en het andere kind. Het ene kindjes is sneller gewend dan het andere kindje. Tijden van wennen kunnen dus altijd in overleg met de ouder wijzigen.

De eerste dag dat een kindje naar ons toe komt is altijd samen met de ouder. Door de pedagogisch medewerkster van de groep worden zij ontvangen en wegwijs gemaakt met kapstok, mandje, enz. Voor zover het kind mee wil doen doet het mee aan het programma van die dag, wil het liever eerst kijken dan is dat ook prima.

Tijdens de eerste weken besteed de pedagogisch medewerkers extra aandacht aan het kind. Met de regels van aan tafel zitten, wachten op de beurt en meedoen met het dagprogramma wordt soepel omgegaan. Als het kind zich eenmaal thuis voelt zal het vanzelf meedoen met al deze dingen.

Bij baby'tjes volgen wij het ritme van thuis, zodat de overgang van thuis naar de opvang soepel verloopt. Voor een baby geeft het aanhouden van de bekende structuur een veilig en vertrouwd gevoel.

Bij het wennen geldt dat wanneer het niet soepel verloopt er naar een oplossing wordt gezocht. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders en zal per kind verschillen.

2.2 Dagindeling

Een vaste dagindeling biedt de kinderen structuur en houvast. Zij raken vertrouwd met de steeds weer terugkerende vaste momenten, waardoor kinderopvang Fienelien een veilige en vertrouwde omgeving voor hen wordt.

Kinderopvang Fienelien is open van 7.30 tot 18.00 uur.

Er zijn vaste breng- en haaltijden. Brengen graag vóór 9.00 uur en halen het liefst vanaf 16.00 uur. (mits er van te voren is gemeld dat het kind later wordt gebracht of eerder wordt gehaald) Dit is om de rust in de groep zo min mogelijk te verstoren.

Er zijn vaste momenten op de dag waarbij de pedagogisch medewerkers en kinderen gezamenlijk aan tafel zitten om o.a. te eten, te drinken, te zingen, voor te lezen en te praten.

Op kinderopvang Fienelien bieden wij de kinderen een ontbijt aan. Wanneer u als ouder uw kind hier gebruikt van wilt maken, kunt u dit bij het brengen aangeven aan de leidster(s). Het ontbijt kan tot 08.00 uur.

Omdat de kindjes niet allemaal op hetzelfde moment binnen komen en ook niet allemaal gebruik maken van het ontbijt (sommige kindjes hebben bv thuis al gegeten) zien we dit niet als gezamenlijke activiteit.

Het eerste vaste moment op de dag is rond 9.30 uur. De kinderen gaan aan tafel voor fruit en wat te drinken. Er worden liedjes gezongen, zomaar wat gepraat of een kind vertelt wat hij heeft meegemaakt. Hierna is er tijd voor een activiteit, naar buiten of gaan de kinderen vrij spelen. Het is ons streven om elke dag naar buiten te gaan, tenzij het weer natuurlijk écht niet meewerkt. Mocht een grote wandeling in de ochtend niet lukken, dan is de tuin een goede plek om met de kinderen alsnog een frisse neus te halen.

Rond ± 11.30/12.00 uur is er weer een dergelijk vast moment: we gaan een warme maaltijd eten en drinken water. Vervolgens gaan de meeste kinderen een middagslaapje doen. Op onze locatie in Leidschendam bieden we ook slapen in een buitenbedje aan.

Kinderen die niet meer slapen rusten op de groep op een stretcher. De kinderen hoeven niet te slapen, maar wij vinden het belangrijk dat zij even tot rust komen om vervolgens met vernieuwde energie aan de middag te beginnen. Na het rustmoment, gaan de kinderen activiteiten doen passend bij hun ontwikkeling of even lekker in de tuin spelen. Dat kan bv zijn een boekje lezen of de kinderen mogen helpen met schoonmaakwerkjes zoals de tafel afnemen, een afwasje doen etc. Kinderen vinden het doorgaans heel erg fijn om een hulp te zijn. Natuurlijk staat het plezier element altijd voorop.

De kinderen worden uit bed gehaald als ze wakker zijn, dat kan per kind verschillend zijn. Bij uitzondering, op verzoek van ouders, maken wij kinderen wakker maar dit heeft niet onze voorkeur daar wij erin geloven dat kinderen hun rust nodig hebben om te groeien en dit ook zelf kunnen aangeven door uit zichzelf wakker te worden.

Rond ± 15.30 uur zitten we weer met elkaar aan tafel om gezonde middagsnack te eten en wat te drinken. Vaak met wat rauwkost achteraf.

Voorafgaand aan het aan tafel gaan stimuleren we de grote kinderen om op de wc te plassen, zodat ze niet tijdens het eetmoment van tafel hoeven.

De laatste verschoningsronde is tussen 16.30 en 17.00 uur. Natuurlijk worden kindjes die gepoept hebben altijd direct verschoond.

Voordat de 'vroegedienst' weg gaat, wordt de groep opgeruimd (met de kinderen). Afhankelijk van de drukte op de groep wordt er een activiteit aan tafel aangeboden of mogen de kinderen met gericht speelgoed zoals de blokken of treinbaan op het kleed of op de grond spelen. Bij mooi weer spelen de kinderen nog even buiten tot ze worden opgehaald.

2.3 Eten en drinken

Verantwoorde voeding is een belangrijk punt binnen Fienelien. Al ons eten en drinken zijn zo puur mogelijk en van biologische afkomst.

Het eten wordt gezien als een sociaal groepsgebeuren. Het gaat niet alleen om het eten maar ook om het contact met elkaar. Het is een gezellig rustpunt op de dag waarbij aandacht wordt besteed aan eenvoudige tafelmanieren en de ontwikkeling wordt gestimuleerd. De kinderen worden met regelmaat betrokken bij de bereiding van voedsel. Zo bakken we regelmatig broodjes en worden de kindjes betrokken bij het hele proces. Van het kneden van het deeg, het verwachtingsvol kijken in de oven tot het op smullen.

Dit alles natuurlijk afhankelijk van de leeftijd, ontwikkelingsfase, karakter en eetgewoonte van het kind.

Het eten en drinken wordt nooit aan de kinderen opgedrongen; eten en drinken hoort iets leuks te blijven. Al proberen we kinderen wel te stimuleren hun bord en beker leeg te maken, bijvoorbeeld "Zullen we nog een slokje doen voor opa/oma/mama"

Verder worden de kinderen gestimuleerd zelf mee te helpen, o.a met het wassen van de groente en het fruit, het dekken van de tafel, het opscheppen van de warme maaltijd of het inschenken van drinken. Kinderen vinden dat vaak erg leuk en zijn trots op het resultaat.

We streven ernaar kinderen vanaf ongeveer 12 maanden uit een gewone beker te laten (oefenen met) drinken.

Tijdens warm weer zullen we de kinderen op extra momenten laten drinken.

Ten aanzien van het eten wordt er rekening gehouden met diëten, allergieën, geloofsovertuigingen en met wat kinderen echt niet lusten.

Voor meer informatie rondom ons voedingsbeleid verwijzen wij u graag naar de bijlage van dit document.

2.4 Activiteiten binnen en buiten.

Tussen het fruitmoment en de lunch gaan we vaak naar buiten. Dit kan in de tuin zijn van Fienelien of een wandeling naar het bos of een speeltuin. Bij heel slecht weer is er extra tijd voor een (grotere) activiteit binnen.

Een dergelijk activiteit is behalve een leuke bezigheid ook een manier om de verschillende ontwikkelingsgebieden te stimuleren. Ook de sociale vaardigheden komen hier vaak bij te pas.

Onder een activiteit verstaan wij al het spel waarbij de pedagogisch medewerkster een actieve rol speelt. Zo kan het zijn dat de pedagogisch medewerkster zelf actief meespeelt (bijv. bij een kringspelletje). Of dat zij de kinderen even op weg helpt en dan afstand neemt (ze maken samen een lange rails, de kinderen spelen daarna met de trein).

Ook kan het zijn dat de kinderen beginnen zelf en de pedagogisch medewerkster helpt daar waar dat nodig is (bijv. bij puzzelen).

Daarnaast zijn er nog de "grotere" activiteiten, die voorbereiding van de pedagogisch medewerkster vragen. In zo'n geval hebben de pedagogisch medewerkers van tevoren bedacht wat zij willen gaan doen en bieden dat de kinderen aan.

Ook wordt er geluisterd naar eigen ideeën van kinderen. Bij vingerverven mogen de kinderen die dat vies vinden een kwast gebruiken of kleuren in plaats van verven. Willen ze liever plakken, dan kan dat ook, maar dan zal met het kind de afspraak gemaakt worden dat het mag, maar bijvoorbeeld als het verven klaar is. Over het algemeen worden dit soort activiteiten in kleine groepjes gedaan. De andere kinderen spelen er omheen of kijken wat er aan tafel gebeurt. Soms is het praktischer om wel met alle kinderen tegelijk aan de slag te gaan. Kinderen die om de tafel heen spelen leiden de andere kinderen af en kinderen die graag ook willen verven vinden het moeilijk te wachten op hun beurt. Het is dan rustiger ze allemaal aan tafel te hebben.

Verder beschikken we over een buitenspeelplaats en zitten wij met de locaties in Den Haag op korte afstand van het Haagse bos, parken en speeltuinen. We vinden buiten spelen erg belangrijk voor de kinderen. Elke dag zullen we in de ochtend daarom met de kinderen naar buiten gaan om te wandelen en spelen. We vertrekken na het fruitmoment.

Op onze speelplaats kunnen de kinderen fietsen, rennen, vegen, hutjes bouwen, met potten en pannen spelen, in de zandbak zandtaartjes bakken etc.

Tijdens een lange periode van mooi weer worden er ook wel binnen activiteiten naar buiten verplaatst.

2.5 Slapen

Er is een aparte slaapruiimte waar de kinderen kunnen slapen.

De jongste kinderen gaan volgens hun eigen slaapritme naar bed of doen een slaapje onderweg in de kinderwagen. De oudere kinderen slapen in principe tussen 12.30 en 15.00 uur. Zoals al eerder verteld worden de kindjes die uitgeslapen en wakker zijn uit bed gehaald.

Alle kinderen slapen in een bedje. Er is een beddenschema waarop staat welk kind op welke dag in welk bedje slaapt. Een pedagogisch medewerkster blijft dicht in de buurt totdat iedereen slaapt.

Daarna wordt er toezicht gehouden door zachtjes even te gaan kijken en te luisteren door de babyfoon.

Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de slaapgewoontes die een kind thuis heeft. Spenen en/of knuffels worden van thuis meegenomen.

Grote kinderen, die niet meer naar bed hoeven, maar nog wel mogen rusten van hun ouders kunnen dit desgewenst op een stretcher op de groep doen.

Op onze locatie in Leidschendam bieden we ook slapen in een buitenbedje aan. Ouders kunnen hiervoor toestemming geven.

2.6 Omgaan met zindelijkheid

Zindelijkheid is een natuurlijk proces en een grote stap op weg naar zelfstandigheid. Van jongs af aan (+/- 2 jaar) maken we de kinderen vertrouwd met de wc. Zodat op de wc zitten een steeds terugkerend gezamenlijk gebeuren is waarbij de grotere kinderen een voorbeeld zijn voor de kleintjes.

Wij gaan er vanuit dat het kind zindelijk wordt als het daar zelf aan toe is. Vanaf het moment dat de pedagogisch medewerkster merkt dat het kind hier bewuster mee omgaat, speelt zij hier op in.

Dit gebeurt o.a. door het prijzen van de plasjes op de wc en regelmatig te vragen of het kind moet plassen.

De meeste basisscholen stellen de eis dat het kind zindelijk moet zijn om te worden toegelaten. Mocht een kind van 3.5 jaar nog niet bewust bezig zijn met zindelijk worden, dan zal hier vanuit de pedagogisch medewerksters meer aandacht aan worden besteed. Natuurlijk zal dit dan ook met de ouders worden besproken. De nadruk zal altijd blijven liggen op het prijzen van positief gedrag. Het kind zonder luier laten gebeurt in overleg met de ouders.

2.7 Hygiëne

Door middel van simpele regeltjes wordt de kinderen van kleins af aan geleerd om te gaan met hygiëne. We leren ze niet alleen handen te wassen als ze zichtbaar vies zijn, maar ook bijvoorbeeld na het plassen. Tijdens eten en drinken heeft ieder zijn eigen bord, bestek en beker. Deze worden na gebruik gewassen.

Op de groep staan tissues. Bij een vieze neus kan het kind of de pedagogisch medewerkster een papertje pakken en de neus (laten) afvegen. Dit alles natuurlijk afgestemd op de leeftijd van het kind.

Verder worden de groepen door de pedagogisch medewerksters dagelijks schoongemaakt. Zo wordt er geveegd en gedweild en worden de tafels en stoelen afgenomen. Speelgoed waar intensief mee gespeeld is of vies is wordt schoongemaakt. Grote schoonmaak van al het speelgoed vindt een keer per maand plaats. Bedjes worden 1 keer per week verschoond en indien nodig eerder. Op de schoonmaaklijst wordt alles bijgehouden en afgeveegd.

2.8 Festiviteiten

Het is feest in de groep als een kind of een pedagogisch medewerkster jarig is. De slingers worden opgehangen en natuurlijk krijgt de kleine jarige een verjaardagskroon op. Er is een cadeautje gekocht en de jarige mag iets gezonds mee nemen om uit te delen. Zie de bijlage voor ons traktatiebeleid.

Verder wordt er aandacht besteed aan de (antroposofische) jaarfeesten zoals Sinterklaas, Kerst, St. Maarten, St. Jansfeest, etc. Bijpassende activiteiten en knutsels worden in die periode gedaan met de kinderen.

2.9 Gezellig samenzijn

Minimaal een keer per jaar wordt er een gezellig samenzijn georganiseerd. Dit is voor alle kinderen en hun ouders. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om de contacten tussen ouders, pedagogisch medewerksters en kinderen te verdiepen. Maar natuurlijk ook om de kinderen een extra leuke dag te bezorgen. Dit samen zijn kan per vestiging, maar ook met alle vestigingen samen.

2.10 Ziekten

Omdat kinderopvang Fienelien niet berekend is op de opvang van zieke kinderen, kunnen deze niet naar ons gebracht worden. Wordt een kindje ziek als het al bij ons is, dan wordt de ouder verzocht het kind te komen ophalen.

De beslissing of een kind in de groep kan blijven wordt genomen door de pedagogisch medewerksters (eventueel na overleg met de locatiemanager/directie). Hierbij staat het belang van het kind altijd voorop. Een ziek kind heeft extra aandacht en vaak ook extra verzorging nodig. Dit kunnen we vaak niet geven.

Natuurlijk begrijpen wij ook dat het voor de ouders soms problemen op kan leveren mbt het werk. Daar wordt door ons ook rekening mee gehouden maar de belangen van het kind blijven voorop staan.

In het algemeen geldt dat een kind moet worden opgehaald, als:

- 1 Het kind te ziek is om aan het dagprogramma mee te doen
- 2 De verzorging te intensief is voor de pedagogisch medewerksters
- 3 Het de gezondheid van andere kinderen in gevaar brengt

In onderstaand schema staat voor de meest voorkomende ziekteverschijnselen aangegeven wanneer voor ons (op grond van bovengenoemde 3 punten) deze grens bereikt is. We hebben hierbij de regels die de GGD omschrijft als leidraad gebruikt.

Ziekte	Verschijnselen	Kind moet naar huis als:		
		Ad 1	Ad 2	Ad 3
Diaree	Meer dan 3 keer dunne ontlasting	het niet kan/wil spelen	Na 3x complete verschoning	Bij bloederige diaree
Hoofdluis	Kleine beestjes en eitjes in het haar	-	-	Als het kind behandeld wordt, mag het komen
Koorts	Temperatuur hoger dan 38.5°C	het niet wil spelen of slapen	het alleen maar bij pedagogisch medewerkers wil zitten	-
Krentenbaard	infectie v/d huid, blaasjes, gelige korst, meestal in gezicht	Als plekken afgedekt zijn en behandeld worden met zalf of antibiotica mag het kind komen.		
Ontstoken ogen	Rode ogen, opgezette oogleden, gele/groene pus	Als het kind behandeld wordt mag het komen	-	-
Schimmel	Schilferende (kale) plek	Als kind behandeld wordt mag het komen.		
Waterpokken	Rode bultjes waarop blaasjes ontstaan.	het niet kan/wil spelen	het alleen maar bij leidster wil	-
Wormpjes	Kleine witte wormpjes in ontlasting, jeuk aan anus	Als kind behandeld wordt mag het komen.		

Bij het opstellen van deze regels is uitgegaan van 2 pedagogisch medewerkers op een groep met het maximale aantal kinderen, waarvan 1 kind ziekteverschijnselen vertoont. Bij meerdere kinderen met ziekteverschijnselen of minder kinderen in de groep, kan enigszins van deze regels afgeweken worden.

Ook kan het voorkomen dat een kind zich duidelijk 'niet lekker' voelt, zonder dat het zichtbaar iets mankeert. Ook in dat geval zal de ouder gebeld worden. In overleg tussen ouder en pedagogisch medewerker zal beslist worden of het kind gehaald moet worden.

Wanneer het kind na ziekte weer aanwezig is, neemt de pedagogisch medewerker aan dat het gezond genoeg is om weer mee te doen aan het normale ritme van de dag en weer mee naar buiten mag.

In geval van nood (of bij twijfel) gaat een pedagogisch medewerker met het kind naar de huisarts/EHBO. Ouders worden hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht.

2.11 Pedagogisch Beleidsmedewerker/coach (PBM'er)

Sinds 1 januari 2019 zijn alle kindercentra verplicht om een pedagogisch beleidsmedewerker en/of pedagogisch coach in dienst te hebben. Deze eis tot coaching is ingevoerd om de geboden kwaliteit in de praktijk van de kinderopvang te verhogen. Daarom ontvangt iedere beroepskracht, die werkzaam is bij Fienelien, coaching. De coaching geldt niet alleen voor vaste beroepskrachten, maar óók voor beroepskrachten met flexibele inzet.

Het doel van deze functie is: "Het bijdragen aan de voorbereiding, ontwikkeling en uitvoering van het pedagogisch beleid en het middels coaching mede verbeteren van de kwaliteit van de werkzaamheden van de pedagogisch medewerkers."

Per 1 september 2020 is Marise Onland onze pedagogisch coach voor de locaties van Fienelien, te weten; Sillestraat, Bezuidenhoutseweg en Leidschendam.

Hieronder een overzicht over de aantal locaties/pedagogisch medewerkers voor 2021.

Locatie Sillestraat	
Beleidsuren	50 uur per jaar
Coaching	75 uur per jaar (verdeeld over 3 vaste pedagogisch medewerkers)

Locatie Bezuidenhoutseweg	
Beleidsuren	50 uur per jaar
Coaching	75 uur per jaar (verdeeld over 3 vaste pedagogisch medewerkers)

Locatie Leidschendam	
Beleidsuren	50 uur per jaar
Coaching	75 uur per jaar (verdeeld over 3 vaste pedagogisch medewerkers)

Voor de flexibele pedagogisch medewerkers kijken we naar hun gemiddelde aantal gewerkte uren van de afgelopen drie maanden. Dit doen wij op 1 januari 2021. Aan de hand daarvan berekenen wij hoeveel uur zij gecoacht zullen worden.

De taken van de PBM'er:

1. Ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid binnen de organisatie
2. Het hebben van een actieve rol in de verbetering van de pedagogische kwaliteit van dienstverlening en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers
3. Zorg dragen voor de juiste uitvoering van het pedagogisch beleid op de werkvloer

In januari wordt er gestart met nulmetingen d.m.v. observaties op alle locaties a.d.h.v. de NCKO-kwaliteitsmonitor. Vanaf daar gaat er gekeken worden waar we nu staan en waar we naar toe willen en welke acties hiervoor nodig zijn. De verwachting is dat dit een half jaar in beslag gaat nemen.

Voorlopige tijdsplanning:

Maand	Onderwerp
Januari 2021	Online meeting tijdsplanning
Feb/Maart/April 2021	Coaching op de groep
Mei 2021	Online coaching Samenwerking
Juni/Juli/Aug 2021	Coaching op de groep
September 2021	Coaching Baby cursus online of op de groep
NNB	Contact met ouders

* Ouders moeten toestemming geven wanneer er op de groep video opnames worden gemaakt t.b.v. de coaching. Dit vragen wij individueel aan de ouders.

2.12 Pedagogische ondersteuning

Aan Kinderopvang Fienelien is een pedagoge verbonden. Haar naam is Kirsten Feijen en zij is een orthopedagogisch hulpverlener.

We weten allemaal dat elk kind uniek is en zich op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo ontwikkelt. Ook heeft elk kind zijn eigen karakter. De pedagogisch medewerkers vinden meestal

een weg om met al deze individuutjes om te gaan en er samen één groep van te vormen.

Wanneer een pedagogisch medewerkster toch met vragen komt te zitten ten aanzien van het gedrag van een bepaald kind, kan zij dit voorleggen aan de orthopedagogisch hulpverlener. Het kan hierbij gaan om heel uiteenlopende vragen, zoals:

- Is dit kind bezwaarlijk achter in zijn ontwikkeling?
- Hoe kan ik het best reageren op dit gedrag van een kind?
- Hoe kan ik dit negatieve gedrag omvormen naar positief gedrag?

De ouders van het betreffende kind zullen hier altijd van tevoren van op de hoogte gebracht worden. In eerste instantie zal er naar aanleiding van de gestelde vraag een gesprek zijn tussen de pedagogisch medewerkers van de groep en de orthopedagogisch hulpverlener. Zij zal proberen de pedagogisch medewerkers handvatten te geven waarmee zij in de groep aan de slag kunnen. Eventueel kan de orthopedagogisch hulpverlener komen observeren in de groep.

Deel 3 De randvoorwaarden

Onderstaande onderwerpen vormen het basiskader van waaruit gewerkt wordt. Dit noemen we de randvoorwaarden.

3.1.1 Het personeelsbeleid

Per dag werken er twee (vaste) pedagogisch medewerksters op een voltallige groep. (dit met inachtneming van het beroepskracht kind ratio.)

Daarnaast zijn er vaste oproepkrachten die ingezet worden bij ziekte. De vaste oproepkrachten worden voor alle vestigingen ingezet. Wanneer er een nieuwe vaste kracht is aangenomen wordt deze altijd eerst via de nieuwsbrief of het memobord in de gang aan u voorgesteld.

Binnen de openingstijd is er een rooster gemaakt waardoor er, in principe, tussen 8.15 uur en 17.15 uur altijd twee pedagogisch medewerksters aanwezig zijn. Bij het openen en sluiten kan het voorkomen dat er één pedagogisch medewerkster aanwezig is.

Wij werken zo veel mogelijk met full time medewerkers, zodat de kinderen en de pedagogisch medewerksters zo goed mogelijk kunnen hechten aan elkaar.

Stagiaires/beroepskrachten in opleiding

Fienelien biedt studenten (niveau 1, niveau 2 en niveau 3 en HBO) de gelegenheid om stage te lopen. Stagiaires werken altijd onder de verantwoordelijkheid van de vaste pedagogisch medewerksters en worden volgens de richtlijnen in de CAO Kinderopvang ingezet. Dit zal doorgaans als boventallig of extra kracht naast de vaste medewerkers zijn. In sommige situaties kan een stagiaire als voltallig medewerker ingezet worden. Hierbij voldoet Fienelien aan de gestelde eisen.

Met stagiaires wordt van te voren een kennismakingsgesprek gedaan en lopen zij paar uurtjes mee op de groep om te kijken of de klik er van beide kanten is.

Afhankelijk van hun niveau hebben de stagiaires bijbehorende taken/werkzaamheden op de groep. Zij werken vanuit de stageportfolio die zij vanuit school krijgen. De taken van een stagiaire zijn bijvoorbeeld:

- Helpen met voorbereiden en uitvoeren van activiteiten
- Helpen met huishoudelijke taken op de groep
- Helpen met voorbereiden van eetmomenten

Elke stagiair heeft haar eigen stagebegeleider op de locatie. Deze stagebegeleider begeleidt de stagiair op de groep en ondersteunt waar nodig met schoolopdrachten en haar taken.

Daarnaast worden de stagiaires tweemaal, of vaker als nodig, bezocht door de praktijkopleider van school om hun voortgang te bespreken. Vaak samen met de stagebegeleider.

De locatiemanager heeft contact met de stagebegeleider over het functioneren van een stagiair. Ook kunnen stagiaires besproken worden tijdens teamvergaderingen wanneer bijvoorbeeld een stagebegeleider hulp nodig heeft bij bepaalde situaties of wijze waarop zij begeleid kan worden.

Groepshulpen/vrijwilligers

Op sommige locaties werken we een paar dagen in de week ook met groepshulpen. Zij werkt ondersteunend m.b.t huishoudelijk werk en licht verzorgende werkzaamheden.

De taken van de groepshulp zijn o.a als volgt:

- Voert onder begeleiding van de pedagogisch medewerker licht verzorgende werkzaamheden uit, zoals de kinderen eten geven, verschonen e.d.
- Voert licht huishoudelijke werkzaamheden uit ter ondersteuning van de pedagogisch medewerkers, zoals de afwas, stofzuigen e.d.
- Houdt samen met de pedagogisch medewerker(s) toezicht op (buiten-)activiteiten.
- Begeleidt samen met de pedagogisch medewerker(s) kinderen tijdens uitstapjes buiten Fienelien.
- Neemt regelmatig deel aan werkoverleg.

3.1.2 Vaste gezichten voor 0 jarigen

Sinds 1 januari 2018 mogen baby's tussen de 0 – 1 jaar maximaal 2 vaste gezichten hebben. Op alle locaties is het rooster zo aangepast dat deze kinderen maximaal 2 vaste gezichten heeft.

Bijvoorbeeld, een baby komt 5 dagen per week. Pm A en Pm b zijn zijn vaste gezichten. De tweede leidsters mag een willekeurige zijn, dus Pm C, of PM D, zolang Pm A of Pm B er maar is.

Ma	Di	Wo	Do	Vr
Pm A	Pm A	Pm A	Pm B	Pm B
Pm C	Pm C	Pm B	Pm C	Pm C

Bij vakanties zal er er een vaste leidster altijd aanwezig zijn. Er mogen dus nooit twee vaste gezichten op dezelfde dag met vakantie. Wanneer door ziekte toch onverhoopt niet mogelijk is om één van de twee vaste gezichten in te zetten zal Pm C als 'vast gezicht' dienen.

Op de locatie weten de pedagogisch medewerksters wie de vaste gezichten zijn van de 0 jarige kinderen. Ook kunt u dit opvragen via info@fienelien.nl

3.2.1. Pauzes en afwijken beroepskracht-kind ratio

Pedagogisch medewerksters mogen per dag maximaal 45 minuten met pauze. Wanneer er vier ogen achter blijven in het pand mag een medewerker haar pauze buiten het pand houden. In zo'n geval wordt er tijdelijk afgeweken van de beroepskracht-kindratio. Wanneer er geen vier ogen achterblijven in het pand blijft de pedagogisch medewerkers in het pand tijdens haar pauze. Er wordt dan tijdens een pauze moment niet afgeweken.

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang (Fienelien is 10,5 uur per dag open), mag maximaal 3 uur afgeweken worden.

De pauzes worden tussen de middag gehouden, wanneer de meeste kinderen op bed liggen. Tussen 13.00 en 14.30 uur. Tijdens pauzes (buiten het pand) van 2 pedagogisch medewerksters van (maximaal) 45 minuten per pedagogisch medewerkster wordt er dus 1,5 uur afgeweken van de BKR in een tijdsvak van 13.00 – 14.30 uur. Er zal nooit een pedagogisch medewerksters na 14.30 uur nog met pauze zijn. Dit geldt niet voor groepshulpen en stagiaires.

Op dagen dat de locatie aan de Bezuidenhoutseweg meer dan 12 kinderen hebben en met 3 leidsters staan ziet de pauze er als volgt uit:

Vroege dienst: 13.00 – 13.45 uur, tussen dienst: 13.30 – 14.15 uur en late dienst: 13.45 – 14.30 uur.

Tijdens het openen (7.30 – 8.15 uur) en sluiten (17.15 – 18.00 uur) staat een pedagogisch medewerkster maximaal 45 minuten alleen aan het begin van de dag en maximaal 45 minuten alleen aan het eind van de dag. Het afwijken van de BKR aan begin of eind van de dag telt wanneer er daadwerkelijk meer dan 6 kinderen al of nog aanwezig zijn.

Wanneer Fienelien af kan kijken van de BKR hebben we hieronder in een schema weergegeven.

<i>De Sillestraat, Bezuidenhoutseweg en Venestraat</i>				
Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
7.30 – 8.15	7.30 – 8.15	7.30 – 8.15	7.30 – 8.15	7.30 – 8.15
13.00 – 14.30	13.00 – 14.30	13.00 – 14.30	13.00 – 14.30	13.00 – 14.30
17.15 – 18.00	17.15 – 18.00	17.15 – 18.00	17.15 – 18.00	17.15 – 18.00

3.3 Het plaatsingsbeleid

Plaatsing is mogelijk vanaf 1 tot 5 vaste dagen per week. In overleg met de ouders worden de plaatsingsdagen vastgesteld. De voorkeur geniet om met minimaal 2 dagen opvang te beginnen, daar dit het wennen bevordert. Desgewenst kan daarna nog worden overgestapt naar 1 dag in de week.

De kinderen kunnen vanaf 6 weken geplaatst worden tot en met de maand waarin het kind vier jaar wordt. In principe blijven de kinderen tot hun vierde verjaardag. De mogelijkheid bestaat om de plaats met een maand te verlengen als de plaats nog niet gereserveerd is.

Broertjes en zusjes van geplaatste kinderen worden met voorrang geplaatst (wanneer er plek is)

3.3.1 Niet ingeënte kinderen

Bij Fienelien zijn zowel ingeënte als niet ingeënte kinderen welkom. In verband met de privacywet zal niet kenbaar worden gemaakt om welk kind het gaat. Wel kunt u antwoord krijgen op de vraag of er op het moment kinderen aanwezig zijn die niet worden ingeënt.

3.4 De groepsindeling

Binnen Kinderopvang Fienelien wordt gewerkt met een verticale groep. Op de groep is dagelijks plaats voor maximaal 12 – 16 kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Waarbij rekening wordt gehouden met het verplichte beroepskracht-kind ratio.

Op de Sillestraat en Venestraat is er plaats voor 12 kinderen en op de Bezuidenhoutseweg is er de mogelijkheid om opvang tot 16 kinderen te bieden.

3.5.1 Stamgroep

Sinds 1 januari 2014 zijn de regels voor het incidenteel of structureel afnemen van een extra dag(deel) in de opvang gewijzigd. Kinderen horen een vaste stamgroep te hebben. Op Kinderopvang Fienelien hebben alle kinderen een vaste stamgroep, daar er maar één groep per locatie is.

Op de Sillestraat bestaat de stamgroep uit maximaal 12 kinderen, waarvan maximaal 3 tot één jaar. Op de Bezuidenhoutseweg bestaat de stamgroep uit maximaal 16 kinderen, waarvan maximaal 3 tot één jaar. Op de Venestraat in Leidschendam bestaat de stamgroep uit maximaal 12 kinderen, waarvan maximaal 3 tot één jaar. De leeftijdsopbouw is voor beide locaties van 0 – 4 jaar.

3.5.2. Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. In de buitenschoolse opvang is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind.

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind geplaatst is. De ouders worden op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouders).

Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkel stappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd.

Op de locatie is de verdeling van mentorkind-pedagogisch medewerkster inzichtelijk.

3.6. Extra dagopvang/dag ruilen

Er komen wel eens situaties voor dat een ouder een extra dag wil afnemen of een dag wil ruilen. Wij willen uiteraard flexibel zijn als kinderopvang en de ouder graag de ruildag of extra dag aanbieden, wanneer hiertoe een mogelijkheid bestaat. Mocht het op de eigen locatie niet lukken, dan is de mogelijkheid om uw kind naar de andere locatie te brengen. Uiteraard onder voorbehoud van beschikbaarheid. Mocht er geen alternatief zijn voor een afwezige dag dan komt deze te vervallen. En kan deze dag niet in de toekomst alsnog worden geruild. Het ruilen van de dagen dient vóór de afwezige dag worden doorgegeven. Een gemiste dag in het verleden kan dus niet alsnog worden geruild.

3.6.1 Ruilen van ziektedagen

Wanneer u uw kind vóór 17.00 uur telefonisch afmeldt bij de locatie van uw kind voor de volgende

dag wegens ziekte, mag deze geruild worden. De periode om deze dag te ruilen is ín die week van het ziek zijn of uiterlijk de daaropvolgende week.

Door het vooraf te melden, hebben wij nog de gelegenheid om eventueel de personeelsbezetting te wijzigen, of ouders die op de reservelijst staan voor een extra-of ruildag te informeren dat er wel plek is.

3.7 De inrichting van de groepsruimte

De groep is huiselijk, gezellig en stimulerend ingericht.

De groepsruimte is ingericht met speelhoeken, vrije speelruimte, maar ook rustige plekken waar de kinderen zich terug kunnen trekken. Er is gewerkt met lichte rustgevende kleuren en natuurlijke materialen.

De inrichting van de groepsruimte is op alle locaties nagenoeg hetzelfde. Bij eventueel ruilen van een dag naar een andere locatie zal het voor uw kind vertrouwd aanvoelen.

Op al onze locaties is er een eigen aparte slaapkamer.

Een huiselijke sfeer wordt door pedagogische medewerkster(s) zelf gecreëerd. Mede door de inrichting en door de interactie tussen het kind en de pedagogische medewerkster(s) hangt er een fijne sfeer. Ieder kind heeft zijn eigen plekjes in de groep. Een eigen kapstok en een eigen mandje.

3.7.1. Speelgoed

Er is voldoende speelgoed aanwezig dit wordt zo nodig aangevuld wanneer dit wenselijk is. Ook wordt er gekeken naar de behoeftes van de kinderen en kan er zo nodig speelgoed worden uitgewisseld tussen de locaties Fienelien. Ook wordt er gespeeld met bijvoorbeeld materialen wat de kinderen meenemen van buiten of die gevonden worden op de locatie, denk aan een doos of lekker met water spelen.

Deel 4 De bijlagen

4.1 Huisregels

Brengen en halen:

- Alle kinderen graag vóór 9.00 uur brengen. Is dit niet mogelijk, dan stellen wij een telefoontje voor die tijd zeer op prijs. Dit ook graag als uw kind die dag niet komt (in overleg kan enigszins van deze tijd worden afgeweken)
- De kinderen kunnen bij voorkeur vanaf 16.00 uur opgehaald worden
- Opdat wij daadwerkelijk om 18.00 uur kunnen sluiten, worden de ouders vriendelijk verzocht tijdig aanwezig te zijn zodat de kinderen vóór 18.00 uur opgehaald zijn.
- Bij aanwezigheid van de ouders bij Kinderopvang Fienelien zijn zij zelf verantwoordelijk voor hun kinderen.
- Laat het ons ook weten als uw kind door een ander opgehaald wordt. Wanneer dit niet is doorgegeven, geven wij uw kind niet mee. Graag ook vragen of hij/zij legitimatie meeneemt.
- Vakanties en andere dagen dat uw kind niet komt graag van tevoren doorgeven.
- Indien u niet op het gebruikelijke telefoonnummer te bereiken bent, vragen wij u door te geven op welk telefoonnummer u wel te bereiken bent of wie er anders in geval van nood beschikbaar is.

Ziekte en letsel:

- Aan het verzoek om een kind gedurende de dag paracetamol toe te dienen om koorts daarmee te onderdrukken, zal de pedagogische medewerkster geen gevolg geven. Ook het verrichten van medische handelingen - al dan niet eenvoudig - is de pedagogische medewerkster(s) niet toegestaan. Wel mogen de pedagogisch medewerkers bijvoorbeeld antibiotica toedienen mits een medicijn formulier goed is ingevuld.

Kleding e.d.:

- Voor elk kind vragen wij een setje reserve kleding. Hiervoor heeft ieder kind een eigen mandje. Ouders dienen er zelf zorg voor te dragen dat er voldoende kleding voor hun kind aanwezig is. Onder een set kleding wordt verstaan: ondergoed, lange of korte broek, T-shirts, trui, en sokken.
- De kleding graag voorzien van een merkje (naam, initialen of iets dergelijks) Niet gemerkte kleding, waarvan wij niet weten van wie het is, komt in de reservekleding kast te liggen. Ditzelfde geldt ook voor knuffels, spenen e.d.
- Kinderopvang Fienelien is niet verantwoordelijk voor zoekgeraakte kleding, knuffels, spenen e.d.
- Vuile kleding wordt, wanneer nodig uitgespoeld, en in het mandje van uw kind gelegd. Vergeet dit aan het einde van de dag niet mee te nemen!
- We vragen u geleende kleding zo snel mogelijk, schoon, terug te brengen.
- Wij vinden het fijn als de kinderen binnen op sloffen lopen en vragen wij u deze mee te geven. Bij nat weer zijn laarzen en regenbroek fijn om buiten te spelen in de tuin of het bos.
- Wij vragen uw begrip voor het vies worden van kleding door het spelen of zelfstandig eten. Wilt u hier rekening mee houden bij uw kledingkeuze?

En tot slot nog dit:

- Er mag nergens gerookt worden
- Er mag geen snoep worden meegegeven

- Kinderen eten bij ons aan tafel
- Voor zover het in ons vermogen ligt zullen wij rekening houden met het gebruik van medicijnen en/of speciale eetgewoonten
- Wanneer een kind dieet- of ander dan het Kinderopvang Fienelien gebruikte voedsel gebruikt wordt u verzocht dit mee te geven
- In de hal hangt een prikbord met mededelingen, informatie, of vragen e.d. Zo blijft u op de hoogte.
- Alleen gekoelde meegebrachte borstvoeding wordt aangenomen
- Er worden geen flessen met aangemaakte flesvoeding aangenomen

Mocht iets niet duidelijk zijn, dan kunt u met uw vragen altijd terecht bij de pedagogische medewerkster(s) of de locatiemanager.

4.2 Bereikbaarheid

Buiten openingstijd is Kinderopvang Fienelien voor zeer dringende vragen bereikbaar via de directie op onderstaand privénummer. Het gaat hierbij alleen om zaken die absoluut niet tot de volgende dag of na het weekend kunnen wachten. Vergeten speelgoed en vragen als 'Heeft mijn kind goed gegeten?' vallen hier dus niet onder.

Tijdens openingstijden van Kinderopvang Fienelien
 Tel: 070-3596778 (de Sillestraat)
 Tel: 070-4492330 (Bezuidenhoutseweg)
 Tel: 070-4127839 (Venestraat)

Buiten de openingstijden, voor dringende zaken op onderstaand privénummer:
 Jose Koellin-Koppers.....06-39145068

E-mail: info@fienelien.nl
 Website: www.fienelien.nl

Adres: Kinderopvang Fienelien
 Bezuidenhoutseweg 125a
 2594 AE Den Haag

Kinderopvang Fienelien
 De Sillestraat 11
 2593 TS Den Haag

Kinderopvang Fienelien
 Venestraat 119
 2266 AZ Leidschendam

4.3 Prijsoverzicht 2021

Dit zijn bruto prijzen. Voor ieder kind kan een toeslag via de Belastingdienst worden aangevraagd. Voor een berekening van de netto prijs zie www.toeslagen.nl

Kinderopvang Fienelien 2021 (per 1 feb 2021)			
Hele dagopvang 10,5 uur per dag			
Openingstijden van 07:30-18:00 uur			
	<u>2021</u>	<u>afgenomen uren:</u>	<u>uurtarief</u>
1 dag	€ 425	45,5 uur	€ 9,35
2 dagen	€ 850	91 uur	€ 9,35
3 dagen	€ 1276	136.5 uur	€ 9,35
4 dagen	€ 1702	182 uur	€ 9,35
5 dagen	€ 2127	227.5 uur	€ 9,35

4.4 Belangrijke extra informatie

De prijs is inclusief:

- Ontbijt (aan te geven op de groep tot 08.00 uur)
- Lunch (warm)
- Vers fruit en groente
- Sappen zowel vruchtensappen alsmede groentesappen
- Tussendoortjes: bv. nootjes, zaden, pitten, crackers, gedroogd fruit etc.
- Verzorgingsproducten
- Luiers
- Kunstvoeding (wij hebben biologische voeding van de AH, andere voeding kan eventueel in overleg)
- Activiteiten
- Uitstapjes

Al het voedsel en verzorgingsproducten zijn biologisch.

Moedermelk kunt u gekoeld meegeven, of u kunt bij ons uw kleintje borstvoeding komen geven. Wij kunnen dan samen met u kijken naar een plek op onze locatie.

• **Bijzondere sluitingsdata:**

De volgende data zijn wij in 2021 gesloten of sluiten wij eerder:

Nieuwjaarsdag	vrijdag 1 januari
2 ^e paasdag	maandag 5 april
Koningsdag	dinsdag 27 april
Hemelvaartsdag	donderdag 13 mei
2 ^e pinksterdag	maandag 24 mei
1 ^e kerstdag	vrijdag 25 december

Bijzondere sluitingstijden:

Vrijdag 24 december sluiten wij om 17.00 uur

Vrijdag 31 december sluiten wij om 17.00 uur

4.5 Traktatiebeleid

Een verjaardag betekent feest en daarbij hoort meestal een traktatie. Er kan zowel een niet-eetbare traktatie als een eetbare traktatie aangeboden worden. Wij vinden het belangrijk dat de eetbare traktaties zo gezond mogelijk zijn. We vragen ouders dan ook om traktaties zo klein mogelijk te houden en niet te calorierijk te maken.

Een paar mogelijkheden voor een traktatie:

- Fruit, zoals appel, banaan, mandarijn, meloen, pruimen, etc
- Rauwkost zoals komkommer, worteltjes, tomaat, paprika, etc
- Haverkoekjes
- Bananenmuffins
- Boekweitkoekjes
- Gevulde halve eitjes

Handige websites voor traktatie ideeën met bijvoorbeeld groenten en fruit zijn Pinterest of www.gezondtrakteren.nl

Ook deze gezonde traktaties kunnen leuk worden gemaakt. Traktaties die hier op lijken en ook voldoen aan het criterium weinig/geen suiker/zout zijn ook toegestaan. Ouders kunnen van tevoren aan de pedagogisch medewerkers op de groep vragen of er kinderen zijn die bepaalde ingrediënten niet mogen, zodat zij hier eventueel rekening mee kunnen houden.

4.6 Voedingsbeleid

José heeft begin 2020 met succes de opleiding "Better Health Kindervoedingscoach" afgerond. Met in de opleiding geleerde nieuwe inzichten vonden wij het huidige voedselbeleid niet afdoende meer. Kinderen hebben een goede balans tussen de juiste eiwitten, vetten en koolhydraten nodig om te kunnen ontwikkelen.

Hieronder het nieuwe voedselbeleid om kinderen bij ons nog gezonder en bovenal voedzamer eten aan te bieden. Ook hebben we gekeken naar de manier waarop wij het eten en drinken aanbieden.

Algemeen:

- Eten en drinken beiden we tegelijk aan.
Kinderen hoeven niet eerst hun drinken op te hebben voordat het eten op tafel komt.
- De fruitschaal en, wanneer mogelijk, de pan met het warme eten mag op tafel zodat er aan tafel kan worden opgeschept
- Oudere kinderen mogen ook een keer zelf hun eten op hun bord scheppen.
- Het stimuleren van eten en drinken mag, maar we dwingen een kind niet. Als een kind echt niet wil, dan is dit prima. Dit kan dan in de overdracht worden verteld aan de ouders.
- Bij het eten krijgen ze een vork en/of lepel. Wellicht voor de oudere kinderen is bij sommige maaltijden een mes ook een optie om hiermee te leren omgaan.
- Bij elk eetmoment heeft een kind een eigen bakje met bestek. Zo kan een kind in zijn eigen tempo eten.
- Zodra een baby oud genoeg is zal het mee eten met ons ritme. Uiteraard zonder zout, suiker en rekening houdend met de wensen van de ouder.

De eetmomenten

Fruitmoment

Tijdens het fruitmoment bieden we veel verschillende soorten fruit aan, naast appels, peren en bananen bieden we ook seizoen fruit aan.

Als extra bron van vetten en eiwitten kunnen er noten en zaden aan toegevoegd of een noten of pittenpasta waar het fruit in gedipt kan worden, of bijvoorbeeld kokosraps of kokosolie.

Bij het fruitmoment drinken de kinderen (kinder)thee. Wanneer een kind geen thee wil kan het lauw warm water krijgen. Dit water is lauw warm, zodat het kind niet te veel energie kwijt is aan het opwarmen in de ochtend.

Warme lunch

Voor de warme lunch zullen twee keer per week een maaltijd met eieren eten, twee keer per week een maaltijd met tempé en een maaltijd met peulvruchten (bonen, kikkererwten, linzen). Het vegetarische vlees wat voorheen gebruikten in gerechten zullen wij niet meer gebruiken door het teveel aan toegevoegde zout en de niet gefermenteerde soja die vaak de basis daarvan is. Ei, tempé, noten (of notenpasta) en peulvruchten vervangen het vegetarisch vlees.

Gluten houdende producten, zoals pasta zal zoveel mogelijk vervangen door glutenvrije varianten zoals bijvoorbeeld bruine rijst pasta, boekweitpasta, volkoren rijst, gierst, etc.

Ook zal de hoeveelheid groente enorm worden opgeschroefd en bieden per maaltijd minstens 3 verschillende soorten groente aan.

Bij de warme lunch kan er water aangeboden worden. Eventueel kan er aan het water munt/rozemarijn/tijm/lavendel/ kaneelstokjes etc. of fruit worden toegevoegd om een smaakje te geven.

*Het vier-uurtje**

Het vier-uurtje kan per dag verschillen. De leidsters kunnen onder andere kiezen uit rijst-of boekweitwafel met gezond beleg, (geiten)yoghurt met noten/zaden/pitjes of fruit toegevoegd, bananenbrood, kommetje (groenten)soep, haverkoekjes of zelf gemaakte (groenten)wafels.

Daarna zal er ook nog rauwkost aangeboden worden zoals komkommer, tomaat, paprika, etc.

*In overleg met de ouder commissies wordt er op de locatie van Leidschendam en Sillestraat een paar keer per week (geiten)yoghurt aangeboden.

Eind van de dag

Doordat er nu voedzamer gegeten zal worden zal het bijna niet meer nodig zijn om eind van de dag nog iets te eten aan te bieden. Als blijkt dat kinderen rond 17.15/1730 uur toch nog trek hebben, dan zal er een gezonde snack aangeboden worden, denk aan bijvoorbeeld wat rauwkost en een beker water te drinken.

Inschrijfformulier voor Kinderopvang Fienelien

Locatie: Sillestraat   Bezuidenhoutseweg   Leidschendam

Familienaam : .....
Voornamen : .....
Roepnaam : .....
(Vermoedelijke) geboortedatum : .....
Nationaliteit : .....
Geslacht : jongen meisje onbekend

Informatie over ouder(s)/verzorger(s)

Verzorger 1:

Voorletters en naam : ..... man vrouw
Adres : .....
Postcode/plaats : .....
Telefoonnummer : .....
Mobielnr. : .....
E-mailadres : .....

Verzorger 2:

Voorletters en naam : ..... man vrouw
Adres : .....
Postcode/plaats : .....
Telefoonnummer : .....
Mobielnr. : .....
E-mailadres : .....

Plaatsingsverzoek:

Op welke dag u uw kind wilt plaatsen, kunt u hieronder aangeven.

Gewenste dagen zijn:

1^e keuze

- maandag
- dinsdag
- woensdag
- donderdag
- vrijdag

2^e keuze

- maandag
- dinsdag
- woensdag
- donderdag
- vrijdag

Met ingang van welke datum wilt u uw kind plaatsen:.....

De datum van inschrijving gaat in op de dag dat het inschrijfformulier door ons is ontvangen. Na ontvangst van het inschrijfformulier, krijgt u per e-mail een bevestiging van de inschrijving. In deze bevestiging staat vermeld of er plek is voor uw kind of dat u op de wachtlijst geplaatst bent.

Ondergetekende verklaart hierbij akkoord te gaan met de richtlijnen van Kinderopvang Fluitenkruid.

Handtekening : .....

Datum : .....

Plaats : .....